

novoles

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA „NOVOLES“ STRAŽA PRI NOVEM MESTU

*James
preberite!*

TITO SPREJEL PREDSTAV-
NIKE NOVOLESA

USTAVNI DUH

ŽE OŽIVLJA V KS

OBISK IZ TUNIZIJE

SPOMLADANSKI

ZAGREBŠKI

VELESEJEM

DAJ KRI – REŠI ŽIVLJE-
NJE!

NAŠA CENTRALNA MENZA:
KDAJ? KJE? ZA KOLIKO?

POSODOBILI BOMO TRANS-
PORT HLODOV DO LUŠČILK

Tito sprejel predstavnike Novolesa

Odločitev, da bo naš maršal Tito sprejel predstavnike Novolesa, je prišla zelo hitro. V soboto zvečer, takorekoč zadnji dan, smo bili obveščeni o sprejemu. Sprva sva v Brdo pri Kranju prišla dva predstavnika, toda ker je bil dnevni ponedeljkov red preveč natrpan in naju predsednik ni mogel sprejeti, smo izkoristili priložnost in zaprosili, da sprejme tri predstavnike našega podjetja.

Namen našega obiska je bil, da čestitamo Titu za njegov rojstni dan in mu podarimo naše skromno darilo – novolesovo gugalnik.

Točno ob pol devetih zjutraj smo prišli na Brdo trije predstavniki: glavni direktor Jože Knez, direktor TOZD TDP ing. Andrej Bajt in jaz. Morali smo počakati še eno uro, ker je bil pred nami sprejet urednik Dela Bogdan Pogačnik. Tako smo v torek, 14. maja, nekaj pred deseto vstopili v večji prostor, kjer so že stali naši vzorčni gugalniki Lincoln, Granada in

Grant. Dvorana je bila prazna. Toda kmalu je skozi obokan prehod v drugi, manjši prostor, vstopil tovariš Tito, za njim pa njegova soproga Jovanka.

Še predno je prišel do nas, je zaklical v pozdrav: „Zdravo, drugovi!“ Potem smo se rokovali in se predstavili. Tito je ob imenu naše tovarne takoj pristavil, da pozna Novo mesto in njegove tovarne, soproga Jovanka pa je obrnjena proti gugalnikom rekla: „Saj to so vendar Kennedy stoli!“

Tovariš Tito je pristopil k prvemu gugalniku Lincoln, se lahkotno vsedel in se zagugal. Pohvalil je naše gugalnike in povprašal, iz kakšnega lesa jih izdelujemo. Pojasnila je dajal predvsem naš direktor, saj sem bil jaz sam skoraj brez sape. Ko pa je tovariš Tito poskusil še gugalnik Granada, ki je višji, ožji in bolj tog, in duhovito pripomnil, da je gugalnik primeren za rimske papeže, je napetost v vseh nas popustila.

Tovariš Tito se je pozanimal tako za izvoz gugalnikov kot za ostale naše glavne proizvode, soproga Jovanka pa se je pozanimala, kako je z zaposlovanjem žensk v našem kolektivu.

Mislili smo že, da se bo sprejem končal, ko nas je tovariš Tito povabil, naj sedemo. K mizi je poleg nas prisedel še šef kabineta našega maršala ter začel pogovor, ki je trajal celo uro. Razgovor je tekel v glavnem o lesni industriji Slovenije ter o gozdovih v Centralni afriški republiki. Predsednik Tito je ob tej priliki pripomnil, da v teh neuvrščenih državah ne smemo samo izkoriščati njihovih gozdov, ampak jim moramo pomagati razviti lastno industrijo. Naš direktor je Tita takoj obvestil, da se Novoles dogovarja z republiko Gabon o investiranju v njihovo industrijo pohištva.

Jugoslovanski predsednik je v pogovoru nakazal tudi potrebo po vlaganju sredstev v novo ustanovljeno banko za razvoj neuvrščenih držav in nakazal,

koliko sredstev so že dale posamezne države. Predvsem pa je poudaril, da naši izvozniki ne smejo gledati na Afriko kot na zaostalo celino in da se ne sme ponoviti primer, ko so naši izvozniki v Afriko izvozili blago, ki je pri nas dolga leta stalo v skladišču.

Po končanem pogovoru nas je Tito popeljal na teraso, kjer smo se skupaj z njim slikali. Popeljal nas je tudi v sosednji prostor in nam pokazal lovske trofeje. V tem prostoru se je od nas tudi poslovil in zaželel vsem delavcem našega kolektiva veliko uspeha. Njegova soproga Jovanka pa nas je pospremila do hodnika, kjer se je poslovila še ona.

Obisk pri tovarišu Titu je na vse nas globoko učinkoval, saj smo spregovorili med seboj šele na pol poti do Ljubljane. Zavedam se, da tega dne ne bom nikoli pozabil in da ga bom hranil v spominu kot moje največje doživetje.

MILOŠ JEVŠEK

Tovariš Tito se je zanimal za naše podjetje, pogovor pa je nanesele tudi na lesno industrijo v Sloveniji in na sodelovanje z afriškimi deželami. Na sliki: med sprejemom naše delegacije v Titovi rezidenci na Brdu pri Kranju.

Prodaja v letu 1974

Ne glede na to, da smo že v maju, se lahko že danes vprašamo, kaj vse nas še čaka do konca leta?

Značilno je, da smo leto začeli z večjo negotovostjo kot lansko leto. Bili smo priča, in smo delno še, izredno močnemu naraščanju cen surovin in repromaterialov, medtem ko so se na svetovnem trgu cene končnih izdelkov umirile, v nekaterih primerih pa so pričele celo padati.

V izvozu nas je, poleg zgornjega, močno prizadel 8 odstotni padec vrednosti ameriškega dolarja. V februarju smo za 1 am. dolar dobili 16,40 Ndin, danes pa samo še 15,18 Ndin. Samo ta premik nam je zmanjšal dohodek v izvozu za cca 800 milijonov starih dinarjev. Podobno se dogaja tudi z italijansko liro. Istočasno so se močno podražili tudi ladijski prevozi (od 15–120%) za posamezne vrste blaga, ki jih izvažamo. Tudi to gre v breme naše kalkulacije v izvozu. Da bo mera polna, je bil v Italiji sprejet zakon o 50 ods. depozitu na uvoz industrijskega blaga in kmetijskih pridelkov. Na to zloglasno listo so prišle tudi vezane plošče, kar pomeni, da mora sedaj kupec v Italiji položiti nacionalni banki 50 ods. vrednosti uvoženega blaga. Ta znesek v banki leži pol leta in se ne obrestuje. Seveda gre tu za značilen protinflacijski ukrep, ki bo močno zavrl povpraševanje po industrijskem blagu. Žal na tej listi ni ne žaganega lesa, ne hlodov, tako da bomo še naprej priča izvozu teh surovin in s tem tudi trpeli pomanjkanje na domačem trgu.

Na srečo pa lahko rečemo, da se nam letos godi na domačem trgu nekoliko bolje, kot lansko leto. Priča smo bili izredno močnemu povpraševanju po pohištvi in tudi po polfinalnih proizvodih. To povpraševanje je bilo v veliki meri vsodbujeno z vestmi o velikih podražitvah pohištva in rezultat tega so bile izredno visoke prodaje v prvem četrtletju. Danes se je povpraševanje že umirilo, vendar ne toliko, da bi bili lahko že zaskrbljeni. Priče smo intenzivni stanovanjski izgradnji in ugodnejšim kreditnim pogojem. Oba faktorja bosta ugodno vplivala na povpraševanje po pohištvi in lesu.

Žal so nas razmere na začetku leta ujele nepripravljene. Zaradi izredno visokih skokov cen surovinam in repromaterialom na začetku leta, je vrsta naših proizvodov postala, pri obstoječih cenah, nerentabilna. Predno smo uspeli doseči nove cene oz. spremeniti proizvode, so minili že 4 meseci. Tako se je zgodilo, da v tem času nismo dosegli v prodaji tega, kar bi sicer lahko.

Velik problem na domačem trgu predstavljajo zamrznjene cene. Le te so tako nizke, da prinašajo predvsem pri polfinalnih proizvodih veliko izgubo. V zvezi s tem je bilo začetih že veliko akcij v zveznem merilu, vendar brez večjega uspeha. Zadnji sporazum je bil podpisan lani decembra, vendar še do danes ni potrjen. Zaradi tega je na domačem trgu najbolj prizadeta prodaja bukovih vezanih plošč in jelovega žaganega lesa ter embalaže.

Da bo slika bolj jasna, bom na kratko orisal prodajno problematiko po posameznih TOZD, ker se slika zaradi velike pestrosti programov in trgov od TOZD do TOZD močno menja.

TOZD T D P

Letos smo planirali prodajo v višini preko 8 milijard starih dinarjev. Večji del vseh proizvodov je namenjenih ameriškim kupcem, manjši del pa evropskim. V začetku leta smo uspeli doseči za 8 ods. višje cene od cen iz leta 1973, tako da so bili izgledi ekonomskega računa dokaj ugodni. Žal je prišlo do postopnega 8 ods. padca vrednosti am. dolarja, istočasno pa še do podražitve prevozov, surovin in repromaterialov. Zadnji dve leti smo vse podražitve prenašali naprej na prodajno ceno in s tem na kupca. Danes lahko trdimo, da so te možnosti močno omejene. Prišli smo v položaj, da so naše visoke cene sprožile povečanje proizvodnje gugalnikov v ZDA in pa usmerjanje kupcev na ostala področja. Pojavila se je tudi močna konkurenca iz azijskih dežel, kot so Tajvan, Singapur, Koreja in druge. V tem položaju pričakujemo in iščemo pomoč širše družbe v okviru povečanja izvoznih premij in večjih regresov na prevoze. V zvezi s tem smo v okviru Gospodarske zbornice Jugoslavije ponovno sprožili ustrezno akcijo. V to akcijo so vključeni vsi jugoslovanski izvozniki, ki izvažajo v ZDA. Tudi pri cenah nismo rekli zadnje besede. V drugem polletju bomo skušali le-te povišati, vendar le v taki meri, da si ne bomo odžagali veje, na kateri sedimo.

TOZD T P I

Priča smo novi proizvodnji, ki smo jo že dokaj uspešno pla-

sirali na domačem trgu. V maju je že toliko naročil, da je lahko že stekla druga izmena. Vsi izgledi kažejo, da bo s strani prodaje zagotovljena izpolnitev plana. Predvidevamo, da bomo v mesecu juliju že pokrivali okoli 45–50 ods. jugoslovanskih potreb po predalih. V zvezi s tem je potrebno še naprej intenzivno razvijati dopolnilni program (gard. stene in omarice), da bi kar najbolj izkoristili proizvodne zmogljivosti in dosegli večji ekonomski učinek.

V prodaji žaganega lesa je sicer čutil padec povpraševanja, vendar se ne bojimo, da ne bi dosegli tega, kar smo si zadali v letnem planu. Pri prodaji proizvodov TOZD TPI smo optimisti in upamo, da bo Soteska proti koncu leta lahko nazdravila svojim trem in pol milijardam.

TOZD T D P

Letošnje leto bo tudi ta temeljna organizacija preseгла 4 milijarde dohodka. K temu povišanju je delno pripomogla višja proizvodnja, deloma pa višje cene za novi program. V prvem četrtletju smo dosegli slab ekonomski učinek zaradi starega asortimana in nizkih cen. V aprilu pa se je že pojavila v prodaji garnitura HELGA, ki je močno popravila ekonomski račun. Vsi izgledi so, da bo novi program na trgu sprejet dokaj ugodno. Uspelo nam je napraviti celotni dinamični plan prodaje in proizvodnje. Le-ta pa bo omogočil rednejšo preskrbo s potrebnim materialom.

TOZD T S P

Tudi tu je situacija enaka kot pri TOZD TPP. Z odobritvijo prvega paketa cen in sprememb programa se bodo v maju začeli boljši časi tudi za ta TOZD. Ko govorim o boljnjih časih, imamo v mislih cene, ki bodo zagotavljale normalen ostanek dohodka. Pričakovati je delen padec povpraševanja zaradi višjih cen in zaradi izčrpanja kupne moči prebivalstva. Vsled tega je potrebno stalno iskati novih možnosti in različic v proizvodnem oz. prodajnem programu.

TOZD T V P

V letu 1973 smo smo se skoraj popolnoma preusmerili s prodajo na zunanji trg, ker so razmere na domačem trgu take, da ni možno normalno poslovanje — predvsem zaradi neureje-

ne politike cen. V prvih mesecih leta 1974 smo izvoz še povečali. Danes se položaj menja. Izvoz ni več toliko zanimiv zaradi valutnih sprememb in ostalih činiteljev, ki negativno vplivajo na poslovni uspeh. V zvezi s tem bo potrebno iskati novih možnosti na domačem trgu. Kljub vsemu upamo, da bo plan prodaje izpolnjen.

TOZD ŽAGA STRAŽA

Glede na to, da je proizvodnja namenjena predvsem za potrebe ostalih novolesovih obratov, lahko rečemo le to, da bo plan izpolnjen v okvirih, kakršne so potrdili naši samoupravni organi.

Če potegnemo črto pod vse skupaj, lahko ugotovimo, da je na področju prodaje več temnih kot svetlih točk. Zavedati se moramo, da smo prišli v fazo, ko ne moremo reševati situacije le z višjimi cenami, ampak morajo biti naporji bolj vstranski. Da bomo gospodarili v letu 1974 tako, kot smo si zadali v planu, bo moral vsak član kolektiva prispevati svoj delež.

Posebno pozornost je treba posvetiti gospodarjenju s surovinami, saj bo Novoles odštel zanje letos kar 14,5 milijarde starih din. To pa je že toliko, kolikor je bila predlanskim vrednost vse Novolesove proizvodnje.

Izkušnje iz prvih mesecev nam bodo šola, da nas v bodoče ne sme iznenaditi noben problem. V zvezi s tem bomo ves čas zasledovali rentabilnost posameznih proizvodov in pravočasno pripravljali nove rešitve v sodelovanju z odgovornimi službami v Novolesu.

Da si bomo utrdili položaj na trgu, pa bo potrebno še več in bolje delati. Predvsem bomo morali paziti, da bomo na trg pošiljali kvalitetno blago, tako da bodo kupci z njim zadovoljni in da ga bodo dobili pravočasno. Reklamacij naj bo čim manj, treba pa jih bo tudi hitreje reševati.

To pa še ni vse, saj bo potrebno še obilo akcij tudi izven Novolesa. Poslužiti se bomo morali vseh poti, da bomo dosegli večjo urejenost v politiki cen na domačem trgu in da bomo istočasno izposlovali pomoč širše skupnosti za obvladovanje problemov v izvozu.

Šef prodaje
Vili Pavlič, dipl. ing.

Naša centralna menza: Kdaj? Kje? Za koliko?

Hiter gospodarski razvoj je v Novolesu že nekaj let nazaj zahteval znatne naložbe za povečanje in modernizacijo proizvodnih zmogljivosti. Potrebe trga, konkurenca ostalih proizvajalcev lesno predelovalne stroke, dokaj svoboden uvoz in še posebno nenehni inflacijski pritisk na domačem trgu, vse to je zahtevalo neprestano povečanje proizvodnje. Le pod temi pogoji smo uspevali obdržati in širiti tržno področje, tako domače kot tuje, in finančno rentabilno poslovati. Vlaganje vseh razpoložljivih sredstev Novolesa v proizvodne namene je bilo nujno. S tako politiko smo lahko dobili bančne in druge kredite, potrebne za izgradnjo poslovnih zmogljivosti. Tak razvoj, usmerjen samo v širjenje in modernizacijo proizvodnih zmogljivosti, nam je preprečeval vlaganja v družbeni standard, ki je tako ostal pod ravni doseženega razvoja celotnega podjetja.

Med objekti družbenega standarda je najbolj pereče vprašanje osrednje menze, ki posluje v prostorih, ki ne ustrezajo predpisom higijensko varnostnega področja. Nekajkrat so pristojne inšpekcijske službe zahtevale, da centralna kuhinja preneha obratovati, vendar nam je uspelo doseči odložitev prepovedi poslovanja z izgovorom, da bomo pričeli z gradnjo novih prostorov, oziroma s prenovitvijo sedanjih prostorov kuhinje in jedilnice.

Prvotna zamisel, da bi preuredili prostore bivše žage, je propadla, ker v njih ni bilo mogoče zadostiti posebnih pogojev inšpekcijskih organov. Edina rešitev, ki nam je ostala, je bila gradnja novih prostorov. Proti koncu preteklega leta nam je tako projektivni biro Dominvest na osnovi naših zahtev in predlogov izdelal idejni zasutek nove menze.

Na podlagi idejnega načrta ter predhodnih razgovorov z vsemi zainteresiranimi službami podjetja in zunanji sodelavci, izvedenci za to področje, smo sklenili s projektantom pogodbo o izdelavi glavnega projekta. Z neposredno gradnjo naj bi začeli v aprilu ali maju, dela pa naj bi v celoti končali v letošnjem oktobru. Toda samo izvajanje se je zataknilo. Pojavila se je namreč dodatna zahteva, da bi objekt, ki po idejni zasnovi ni bil podkleten, podkletili, da bi menza tako dobila ustrezne skladiščne prostore. Ta zahteva nam je podaljšala rok izdelave projekta in s tem premaknila začetek gradnje za dva me-

seca. Po spremenjenih rokih projektiranja naj bi izgradnja potekala v sledečih terminih:

- izdelava lokacijske dokumentacije – 30. maja 1974
- izdelava glavnega projekta – 15. junija
- pridobitev lokacijske odločbe – 30. junija
- pridobitev gradbenega dovoljenja – 15. julija
- razpis za izvajanje del – 20. julija
- pričetek del – 1. avgusta
- dokončanje del – 20. novembra

Navedeni časovni načrt izgradnje menze je okviren, vendar upamo, da bomo gradnjo v navedenih rokih tudi dejansko dokončali. Upoštevati je treba, da se vključujemo s pričetkom gradnje ravno v čas, ko so izvajalci močno zasedeni, poleg tega pa obseg del ne privlači izvajalcev.

LEGA IN VELIKOST MENZE

Z lokacijskim ogledom na zemljišču je lokacija menze določena na prostoru med upravno stavbo in „belo hišo“ (kadrovski oddelek). Vhodno pročelje menze je obrnjeno proti vходу v Novoles. Zgradba bo pritična z delno podkletitvijo.

Čista površina je v projektu določena takole:

- klet – 150,50 kvadratnih metrov
- pritličje – 380 kvadratnih metrov

Konstrukcija menze je betonska. Poleg kuhinje s priročnimi skladišči, garderobami in sanitarijami za zaposlene v kuhinji določa projekt še jedilnico s približno 120 do 150 sedeži in manjšo posebno sobo z 20 sedeži. Postrežba v jedilnici bo samopostrežna.

CENA OBJEKTA

Stroške izgradnje in opreme menze lahko zaenkrat samo približno ocenimo, ker glavni projekt še ni izdelan. Po predvidevanjih naj bi znašal okvirni predračun celotnih del 2.960.000 dinarjev in sicer: objekt z inštalacijami 2.200.000 komunalni priključki in zunanja ureditev 180.000 oprema za kuhinjo 400.000 oprema jedilnice in posebnega prostora 100.000 projekti 180.000 ostali stroški 100.000

Opremo kuhinje smo naročili pri podjetju KOVINOSTROJ iz Grosuplja. Dobavni rok znaša

90 dni od dneva podpisa pogodbe.

Predračunska sredstva v višini 2.600.000 dinarjev so zagotovljena iz Novolesovih skladov in iz sredstev zbranih z delom v prostih sobotah. Preostanek bo pokrit s kreditom dobavitelja opreme in s krediti izvajalcev del.

K. I.

Zahvala

Ob smrti našega očeta JOŽETA BRADAČA se najtopleje zahvalujemo sindikalni podružnici TOZD žage Straža in TVP za podarjeno cvetje.

Posebna zahvala naj velja še vsem tistim sodelavcem, ki so še v kakršnikoli drugi obliki pomagali in z nami sočustvovali.

*BRADAC JOŽE – žaga
PEPCA ČERNIČ in
ANGELCA URBANČIČ – TVP*

Spomladanski zagrebški velesejem

Zagrebški velesejem je pravkar zaprl vrata svoji spomladanski prireditvi. Novoles je, kot že dve leti nazaj, razstavljal na svojem stalnem prostoru v paviljonu 2.

Predstavili smo poln „stand“ novega programa: VIVA otroško pohištvo (dva ambienta – za doraščajočega otroka v temnomodri barvi in sobo za dva otroka stara od 4 – 12 let v rdeči barvi);

NANCY PROGRAM – dnevno sobo z omaro iz elementov I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII – v beli barvi in spalnico v „antik“ barvi;

spalnico ŠPELO s spremenljivo, dostropno garderobno omaro in dva ambienta iz novega HELGA programa;

jedilnico in dnevno sobo in popolno noviteto iz TPI – garderobni elementi II in omaričasti elementi II.

Ker je bil o ostalem programu že govor v našem časopisu, bi povedala nekaj prav o novem II programu. Iz plasticirane iverice (PI = II), široke 25 cm (to je največja možna širina), smo oblikovali elemente za individualno sestavljanje garderobnih sten. Možnosti kombina-

cij so neomejene. Osnovni model sistema je 25 cm. Naraščanje v modulu je obojestransko – horizontalno in vertikalno. Element je dolg 125 cm. Po dva garderobna elementa sta skupaj pakirana v karton, seveda je lahko kupiti tudi samo enega. Elementi so izdelani v petih barvah: beli, rumeni, oker, oranžni in rdeči.

Za dopolnitev oz. kompletiranje ambienta predsobe lahko dodajamo II bokse v ustrezni barvi. Že en sam boks, obešen na steno kot telefonska polica, lahko rabi za odlaganje torbice ali samo krtače. Na sejmu smo predstavili naslednje kombinacije predsobe: 1, 2, 3, 4 garderobni elementi z dodatkom enega in treh boksov sestavili pa smo tudi regal iz II boksov. Tak regal, katerega tudi vsak sam sestavlja po svojih potrebah in možnostih, je primeren za vsak stanovanjski prostor, še posebno pa za otroške sobe – zaradi svoje cenenosti.

Prvič smo na sejmu uvedli direktno prodajo vzorcev – po reklamnih cenah smo prodajali II garderobne elemente in bokse. Zanimanje je bilo precejšnje.

Program II smo pripravili za oceno. Dosegli smo 69 točk od 70 potrebnih. Ocena je precej obširna in zelo ugodna. Ocenjevalci prepovedujejo objavljanje ocen v tisku, zato lahko pove- mo le svoje ugotovitve in zaključke. Takoj po sejmu je programska komisija pregledala uspehe našega nastopa.

Za ves razstavljeni program so se zanimali tako trgovci kot kupci. To so za nas res zelo razveseljive novice.

MARTA RAČEČIČ, dipl. ing. arh.

Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Slavko VIDMAR. Izdaja Lesni kombinat „NOVOLES“ v Straži pri Novem mestu. Naklada 1600 izvodov. Stavek, filmi in montaža ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto.

Posodobili bomo transport hlovodov do luščilk

V TOZD TVP povzročajo obstoječe mehanizirane naprave za manipulacijo in transport stalne zastoje v proizvodnji, zaradi česar se zmanjšuje dohodek in akumulacija. Delovni fazi transport z mostnim dvigalom in krojenje hlovodov ne daje ta več zadostnih količin za normalni potek nadaljnjega dela.

Obisk iz Tunizije

Od 5. do 10. maja je obiskala Slovenijo in predvsem podjetje UNILES tunizijska delagacija. Delegacijo so sestavljali trije vodilni delavci tunizijske firme SKANES. Ti predstavniki so obenem tudi strokovni sodelavci vlade Tunizije in odgovorni za razvoj lesne industrije v tej državi.

Namen njihovega obiska je bil predvsem v seznanjanju našega lesnega in lesnopredelovalnega gospodarstva, v ugotavljanju možnosti za skupno sodelovanje pri izgradnji novega kombinata v Tuniziji ter v ugotavljanju možnosti povečanja blagovne menjave med obema državama.

V četrtek, 9. maja, je obiskala ta delagacija tudi naše podjetje in si ogledala vse temeljne organizacije združenega dela v Straži.

Posebno zanimanje so gostje pokazali za TOZD TSP in TOZD TDP, iz česar lahko sklepamo, da se zanimajo predvsem za finalno predelavo, ki jo želijo tudi sami močneje razviti.

Iz zaključnih razgovorov v NOVOLESU je bilo razvidno, da imajo surovinsko zaledje v pretežnem delu afriških držav, da imajo velik program investiranja v lesno industrijsko predelavo in veliko možnost prodaje po bogatejših afriških in bližnjevzhodnih državah. Če temu dodamo še enako politično usmerjenost obeh držav, je možnost sodelovanja precejšnja.

Na koncu so izrazili veliko zadovoljstvo ob naši in UNILE-S-ovi proizvodnji ter pripomnili, da tako organiziranih kombinatov lesne predelave v tako kratkem času ni mogoče videti skoraj nikjer na svetu.

Sedaj nadomeščamo pomanjkanje teh kapacitet z dodatnim delom v nočni izmeni. Z dokončanim skladiščem za luščene furnirje pri srednji luščilki in z novo organizacijo proizvodnje se bodo kapacitete v izmeni pri obeh luščilkah še povečale in bodo neskladja med možnostmi krojenja in luščenja še večja. Če ne bi uredili boljšega transporta in krojenja hlovodov, ne bi mogli računati na povečanje proizvodnje, na dvig storilnosti in produktivnosti ter na zniževanje proizvodnih stroškov.

Zelo pomemben dejavnik v tej fazi proizvodnje je tudi stalna velika nevarnost za težje nesreče pri delu. Ta nevarnost je povzročena z načinom transporta (obešanje bremen, križanje transportnih poti, slaba vidljivost zaradi pare) in slabimi delovnimi razmerami, posebno v zimskem času. Ker se s povečanjem proizvodnje veča intenzivnost dela, se povečuje utrujenost, zmanjšuje se pazljivost in nevarnost za nesreče je vedno večja. Že dosedanje nesreče nas na to dovolj resno opozarjajo, zato si ne smemo dovoliti več nobenega odlašanja. Pri projektiranju transporta hlovodov od parilnih jam do luščilk je potrebno upoštevati tudi možnost zamenjave obstoječega žerjava na krlišču, ker predvidevamo, da ga bo treba v nekaj letih zamenjati zaradi dotrajane nosilne konstrukcije. Z montažo portalnega žerjava, kakršen obratuje na žagi, pa bi pokrivali prostor nad skladiščem hlovodov, nad parilnimi jamami, prostor za krojenje in čiščenje hlovodov in mogoče celo nad luščilkami.

Moderniziran transport hlovodov bo služil za opravljanje transporta od zlozajev termične obdelave hlovodovine do luščilk. Razzagovanje hlovodov na potrebne dolžine luščencev in čiščenje luščencev na lupilnem stroju bo vgrajeno v transport in vsklajeno z delovanjem transporterjev tako, da bodo posamezne faze potekale brez zastojev. Osvojena inačica transportnih naprav ne bo izgubila funkcionalnosti niti po zamenjavi žerjava, lahko se bo celo izboljšala. V kasnejših letih bo možno tudi uvajanje avtomatičnega centriranja in vpenjanja hlovodov pri luščilkah, kar bo ponovno povečalo storilnost na teh strojih.

V to investicijo nas vodi

predvsem dejstvo, da je sedaj delo zelo nevarno in težko, da so potrebne občasne nočne izmene in da pri sedanjem načinu transporta in krojenja nikakor ni možno povečati storilnosti in produktivnosti. Zato ni bilo težko dokazati upravičenosti te investicije. Odobrena je bila na seji DS OZD Novoles

26. 4. 1974.

Vrednost investicije, v katero je vključen tudi mehaniziran odvod okroglic, je ocenjena na 1.800.000 din. Z dobavitelji opreme se že dogovarjamo, da bi bila dobava in montaža opravljena v letu 1974.

PETER CUJNIK

Zavarovalnica Sava

deli presežke življenjskim zavarovancem

Zavarovalnica SAVA razdeli zadnja leta skoraj vse bilančne presežke iz življenjskih zavarovanj svojim zavarovancem. Bilanca za leto 1973 je izkazala 19.310.000 dinarjev presežkov.

Organi upravljanja so namenili: 18.000.000 din za deleže življenjskim zavarovancem in 1.310.000 din v varnostno rezervo.

Pri delitvi presežkov sodelujejo vsi življenjski zavarovanci zavarovalnice SAVA, ki imajo zavarovanja z začetki od 1. 1.

1965 dalje. Vsak zavarovanec prejme delež v istem razmerju, kakor je prispeval k doseženim presežkom. Čim večja je premija in čim dalj časa je plačevana, tem večji je delež.

Pripadajoči delež se uporabi za dodatno zavarovalno vsoto, ki se izplača po pravilniku ob smrti ali ob doživetju skupaj z vsoto osnovnega zavarovanja.

Če upoštevamo presežke, ki so zbrani iz prejšnjih let s presežki iz leta 1973, pripadajo zavarovancem dodatne zavarovalne vsote po naslednji tabeli:

Leto začetek zavarovanja	Zavarovalna doba			
	5 let	7 let	10 let	12 let
1965			331	281
1966			276	233
1967		306	219	184
1968		227	159	132
1969	209	150	105	86
1970	131	94	65	53
1971	77	54	37	30

Za vsakih 1.000 din zavarovalne vsote, ki je na polici, pripada zavarovancu še znesek dodatne zavarovalne vsote po zgornji tabeli. Primer: Zavarovanec, ki ima življenjsko polico z začetkom 1965, bo prejel po poteku desetletne zavarovalne dobe poleg zavarovalne vsote, navedene v polici, še 331 promil ali 33,1 % presežkov.

Dodatna zavarovalna vsota bo vsako leto večja v skladu z doseženimi presežki.

Organi upravljanja so v letu 1973 tudi razširili jamstvo pri zavarovanju zavarovancevih otrok za smrt in povečali zavarovalno vsoto za ta primer na 10 odstotkov zavarovalne vsote oz. najmanj 1.000 din.

Skupne rezerve življenjskega zavarovanja znašajo 404.000.000 din.

Doseženi presežki, povečan delež zavarovancem, razširitev in povečanje jamstva pri zavarovancevih otrokih, dokazujejo veliko skrb Zavarovalnice SAVA, da nudi življenjskim zavarovancem kar največje ugodnosti.

Ustavni duh že oživlja v KS

29. aprila 1974 so se prvič sestali: zbori združenega dela, zbori krajevnih skupnosti in družbeno politični zbori slovenskih občinskih skupščin. Tako je bilo tudi v Novem mestu. S tem je bilo zaključeno obdobje izredno živahne predvolilne dejavnosti, v kateri so se delovni ljudje in občani v demokratičnih postopkih dogovarjali in izvolili delegate, ki bodo v prihodnjem obdobju opravljali to pomembno družbeno funkcijo.

V delegacijo krajevnih skupnosti Straža je bil izvoljen tudi Aleš Kulovec, vodja splošnega oddelka v delovni skupnosti skupnih služb. Tov. Kulovca so delegati zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Novo mesto izvolili za predsednika zbora. Ko smo mu izrekli čestitke, smo ga tudi pobarali, naj nam odgovori na nekaj vprašanj:

1. Kako naj se delovni ljudje in občani organizirajo v krajevni skupnosti, da bodo čim bolj realizirali svoje skupne potrebe?

„Nova ustava nam je dala široke možnosti za vzpostavitev posrednih in neposrednih samoupravnih poti v krajevni skupnosti. Te možnosti moramo izkoristiti ter omogočiti slehernemu občanu, da bo lahko uveljavil svoje zamisli.

Te poti danes še niso povsem utrjene, vendar pa je neizpodbitno: del dohodka, ki ga v temeljni organizaciji združenega dela ustvarijo delavci iz krajevnih skupnosti, bo moral biti namenjen tudi za zadovoljevanje skupnih potreb občanov v tej krajevni skupnosti.

Povezava med TOZD in KS je preko delegacij, tako da krajevna skupnost izvoli delegacijo, sestavljeno iz delegatov — občanov krajevnih skupnosti, zaposlenih v posameznih TOZD. Tudi TOZD naj bi imele delegacijo, ki pa bi jo sestavljali delegati krajevnih skupnosti, od katerih občani delajo v temeljni organizaciji združenega dela.

Ta delegacija skupaj z delegacijo KS za zbor krajevnih skupnosti v občinski skupščini ter delegacijami za interesne skupnosti tvori konferenco delegacij v KS.

Posebej je treba omeniti, da lahko vsaka od teh delegacij da pobudo za sklic sveta krajevnih skupnosti ali konference in če je potrebno, tudi zbora občanov. Saj je najpomembnejša naloga delegata, da svoja stališča izoblikuje s posveti.“

2. Kot delegat KS Straža poznaš program dela te KS. Katero pomembno nalogo zajema ta dokument?

„Teško je opredeliti, katere so najpomembnejše naloge naše krajevnih skupnosti. Vsaka krajevna skupnost mora reševati vso problematiko na svojem terenu. Opredeljene pa so nekako

tako: komunalna ureditev, vzpostavitev in funkcioniranje samoupravnih odnosov, angažiranje vseh, ki so kakorkoli pripravljene sodelovati pri napredku KS.

Komunalna ureditev je področje, s katerim se krajevna skupnost največ ukvarja. Pri nas je zdaj najpomembnejša ureditev pokopališča, izboljšanje

električnega omrežja po nekaterih vaseh, popravila cest, kanalizacije, osvetljevanje cest. Nekaj del je že v teku, nekaj pa jih bo treba še organizirati.

Vzpostavitev in funkcioniranje samoupravnih odnosov je tema, ki se je v tem trenutku postavila bolj v ospredje, saj nam nova delegatska razmerja nalagajo toliko odgovornosti, da bo za uresničitev potrebno veliko bolj strokovno delati. Menim, da bo prav zaradi tega treba imenovati profesionalnega tajnika na vsakem sedežu KS, ki bo za to funkcioniranje skrbel ter tudi koordiniral delo poli-

tičnih organizacij, sveta krajevnih skupnosti, delegacij sveta krajevnih skupnosti, delegacij iz temeljnih organizacij združenega dela in ostalih dejavnikov, ki vplivajo na življenje v krajevni skupnosti.

Angažirati vse, ki so kakorkoli pripravljeni sodelovati pri napredku krajevnih skupnosti, pomeni angažirati občane, predvsem pa delovne organizacije, da s svojimi prispevki in kapitalom sodelujejo v razvoju krajevnih skupnosti. Tu mislim predvsem na vlaganje v trgovino, gostinstvo, kmetijstvo in obrt.

Te naloge so po mojem mišljenju najpomembnejše, nikakor pa niso edine.“

Iz dela samoupravnih organov

Delavski svet podjetja je na svoji seji 26. 4. 1974 obravnaval:

1. Sklenil, da se organizira seminar za samoupravne organe in sicer dva tedna zaporedoma v četrtek in petek popoldne.

2. Potrdil gospodarski načrt podjetja za leto 1974.

3. Potrdil delni plan investicij za leto 1974, medtem ko se bo celoten plan investicij obravnaval na naslednji seji v mesecu maju.

Odobril najetje kredita pri firmi Volvo BM Guntramsdorf bei Wien v višini Asch 824.300,— za nabavo nakladalca Volvo s priključki za potrebe TOZD TPI Soteska. Istočasno je odobril tudi najetje garancije pri Jugobanki, sedež Ljubljana v višini Asch 743.495,—.

4. Potrdi se sklad skupne porabe za leto 1974 in sicer: izgradnja centralne menze — 2.300.000 din, regres za dopust + prispevki — 1.200.000 din, otroški vrtec — 30.000 din, jubilarji podjetja — 40.000 din, dotacija odbora za medsebojna razmerja — 40.000 din, Krajevna skupnost + Svoboda — 60.000 din, lanskoletne obveznosti (KPD Dol. Topl., cesta) — 80.000 din;

sindikati: obdaritev otrok za Dedka Mraza — 50.000 din, dan žena — 8. marec — 50.000 din, športna dejavnost — 40.000 din, organizacija ZB — 15.000 din, gasilsko društvo — 20.000 din, ostali stroški (venci, godba itd.) — 80.000 din, obdaritev upokojenecv — 20.000 din, podpora socialno šibkim — 20.000 din, rekreacija in dopusti — 25.000 din 320.000 din, skupaj 4.070.000 din.

5. Potrdil prečiščeno besedilo analitske ocene, kjer ni več-

jih sprememb, razen za TPI Soteska, kjer so nova delovna mesta.

6. Sklenil, da se odobranje nadur tistim delavcem, ki prejema stimulacijo, prenese iz odbora za medsebojna razmerja v pristojnost delavskim svetom TOZD in DSSS.

7. Potrdil kompenzacijo s TRESKO Skopje, od katere bi dobili prikolice za letovanje.

8. Imenoval komisijo za pregled ponudb za iverico v sestavi: Pečar Mirko, dipl. ing.-predsednik, Pencina Stane, dipl. oec, Novak Zmago, dipl. ing., Cujnik Peter, dipl. ing., Tavčar Edo, dipl. ing.

Imenoval je tudi komisijo poročevalcev v sestavi: Dermaž — IB Ljubljana, Kovačević, dipl. ing. in Grandovec Anton, dipl. ing., Žnidaršič Andrej, ing.

Odbor za RAZVOJ IN ORGANIZACIJO je na svoji seji

obravnaval:

1. Investicijske naložbe v letu 1974, ki pa še niso vrednostno ocenjene (lahka gradbena plošča, decimirnica, obnova žage Soteska, povečanje proizvodnje pare in tekoče investicije).

2. Sklenil, da se v letošnjem letu dogradi še hala A in dokončajo sušilnice, kar stane po pogodbi s Pionirjem 1.721.165,60 din. Sklenil, da se viličar takoj naroči, ker je nujno potreben za sušilnice in pa za potrebe TDP in ker je dobavni rok precej dolg.

3. Informacijo o izgradnji nove decimirnice.

4. Odobril službeno potovanje v tujino za glavnega direktorja in strokovno izpopolnjevanje za tovarno akrila — v danski firmi KBE Maribo za dipl. ing. kemije Marušo Naveržnik in tehniko kemije Petra Henčiča.

Delavcu pri oblazinjenju pohištva v TSP gre delo zelo hitro in dobro od rok. (Foto: Janez Pezelj)

Daj kri - reši življenje!

Od 5. do 11. maja je po vsem svetu potekal teden Rdečega križa pod geslom, ki ga je razglasila Liga društev Rdečega križa (Mednarodni Rdeči križ). Čeprav je letošnji teden Rdečega križa zdaj že za nami, ne bo odveč, če povemo nekaj več o zavirljivi človekoljubni vlogi, ki jo uresničujejo v vseh deželah sveta in o velikem poslanstvu Rdečega križa. Za uvod lahko porabimo kar podatke, kaj in koliko je organizacija Rdečega križa naredila lani v našem okolju, v domači novomeški občini.

Za potrebe novomeške bolnišnice bi moralo dati lani 3500 krvodajalcev 900 litrov krvi. V resnici pa je 3.867 krvodajalcev darovalo lani 1.092 litrov krvi. S tem je bilo 7 odst. vseh občanov med darovalci krvi.

S podatki o krvodajalstvu začnemo deloma zato, ker je letošnji teden Rdečega križa, kot smo omenili, potekal pod geslom: „Daj kri — reši življenje!“ Mednarodna Liga Rdečega križa je torej, zaradi izrednega pomena krvodajalstva v sodobni družbi, sklenila, naj poteka praznovanje tedna Rdečega križa v tem znamenju. Sodobnih zdravniških posegov si dandanes sploh ne moremo več zamisliti brez transfuzije, prav zato pa potrebe po krvi in krvni plazmi v zdravstvu nenehno naraščajo. Še več krvi, ki jo darujejo krvodajalci, je potrebne zaradi vojn, ki, žal, še vedno divjajo v posameznih delih sveta, pa tudi zaradi velikih elementarnih nesreč, ki vsako leto obiščejo to ali ono deželo, morajo biti za velike posege pripravljene primerne zaloge konzervira-

ne krvi — krvne plazme. Med nami je že veliko krvodajalcev, mnogi med njimi pa se najbrž niti ne zavedajo, da so s tem, ko so pri odvzemu krvi darovali 2 dcl svoje krvi, rešili življenje neznanemu bolniku, ki bi pri težki operaciji brez krvi podlegel, neznanu ali neznaniki, ki bi umrla zaradi posledic prometne nesreče, ali pa porodnici, ki bi umrla na porodu brez transfuzije. Razen izredne človekoljubnosti je krvodajalstvo zelo pomembno tudi za SLO in v obrambnem pogledu: razen orožja, vojne tehnike in vsega drugega, kar bi potrebovali za obrambo pred sovražnikom, moramo imeti na zalogi tudi zadostne količine krvne plazme, s katero bi ohranjali življenje ranjenih. Krvodajalstvo torej ne more in ne sme biti namenjeno samo zadovoljevanju sprotnih potreb po krvi, pač pa tudi ustvarjanju primernih rezerv krvi. Naj ob tej priložnosti izrazimo iskreno zahvalo in čestitko vsem krvodajalcev iz našega kolektiva!

Rdeči križ je v občini Novo mesto omogočil lani letovanje 658 otrokom, priredil je 38 tečajev prve pomoči za potrebe civilne zaščite in za voznike motornih vozil, 79 vzgojno-zdravstvenih predavanj in občinsko tekmovanje ekip za prvo pomoč. Poleg tega je tudi lani potekalo delo s šolsko mladino v mnogih oblikah, tja od higienskih akcij, urejanja okolja, do denarnih zbirk in zbiranja odpadnih materialov.

Omeniti moramo še vlogo Rdečega križa pri zaščiti ranjencev, drugih žrtev in prebivalstva nasploh v pri-

meru vojne. Na pobudo Rdečega križa so bile izoblikovane Ženevske konvencije, mednarodni dogovori o varstvu vojnih žrtev. V pravnem jeziku izražajo te konvencije nekaj enostavnih in globoko človečanskih načel o varstvu, pomoči in človeškem ravnanju s tistimi osebami, ki se same ne morejo braniti, a so najmanj zavarovane, najbolj ogrožene in v položaju, ko jim je mednarodno varstvo najbolj potrebno. Te mednarodne dogovore je podpisalo 131 držav na svetu.

Preden se je izoblikovala tako organizirana pomoč, kot jo danes v primeru kakršne koli potrebe nudi Rdeči križ, je poteklo veliko časa in naporov. 1863. leta je bil v Ženevi (v Švici) ustanovljen Ženevski komite za pomoč ranjencem. Čez dve leti se je preimenoval v Mednarodni komite Rdečega križa. V začetku se je ukvarjal predvsem z organiziranjem pomoči ranjenim vojakom. Do takrat so bile vojaške sanitete zelo slabo organizirane, po več kot 50 odstotkov ranjenih vojakov je na bojišču zaradi nezadostne pomoči umiralo, sanitetno osebje in vojaški zdravniki niso bili deležni nobene posebne zaščite, prav tako ne prevezovališča ranjencev in vojaške bolnišnice. Od takrat do danes se je veliko spremenilo, ženevske konvencije pa priznavajo vse države. Nič čudnega torej, če je Rdeči križ, ki si predvsem prizadeva za srečnejše in bolj zdravo življenje človeka, pri nas vtkan v družbeno življenje, katerega oblikuje in se z njim vred spreminja.

M. J.

Kadrovske vesti

V aprilu se je na novo zaposlilo 31 delavcev:

TOZD — TVP: JAKŠE Alojz, ŠKUFGA Stanko, MAVSAR Franc, ŽUPEVEC Srečko, STOJANOVIČ Mirjana;

TOZD — TDP: HROVAT Ciril, VOLF Vladimir, KOCMUT Stane — prišel iz JLA, ZADRAVEC Milan — prišel iz JLA, LEGAN Mohor — prišel iz JLA, MURN Franc — prišel iz JLA, MEDIC Viktor, ŠENICA Danica, ŽUPEVEC Franc, ŠKUFGA Marjan, ŠTRAUS Dominik;

TOZD — TPP: STRAŠEK Jaroslav — prišel iz JLA, PUST Jože — prišel iz JLA, UMEK Slavka, BRDAR Marija, KREVS Danica;

TOZD — TSP: KRIŽE Slavko, BOŽIČ Martin, ŠEGA Silvo — prišel iz JLA, MARC Anton, GRUM Franc, NOVAK Jožica;

TOZD — TPI: TOMAŽIN Jože — prišel iz JLA, TEME Jože — prišel iz JLA;

TOZD — TES: AVSENIK Niko;

Splošno mizarstvo Dvor: MUHIČ Stanislav.

V aprilu je z delom prenehalo 21 delavcev: LAVRIČ Anton — invalidska upokojitev, KRAMARŠIČ Jože — JLA, ŽUPEVEC Drago — JLA, FERENČEK Darinka — sporazum, MRVAR Mihael — sporazum, GORENC Slavko — JLA, KREN Jože — JLA, ŠENICA Andrej — JLA, VODNIK Anton — JLA, ZUPANČIČ Franc — JLA, SEJDINOVIČ Vedrana — sporazum, PAVLIN Darko — sporazum, IVANEŽ Majda — sporazum, KLOBČAR Marjan

— JLA, JUDEŽ Jože — JLA, BUČEK Vilko — samovoljno, HREN Henrik — invalidska upokojitev, MRŠIČ Jelka — sporazum, PUREBER Jože — JLA, PRIMC Jože — samovoljno, DIVIČ Vlado — sporazum.

Stane Dolanc - pokrovitelj

Pokroviteljstvo nad XII. zletom bratstva in enotnosti, ki bo 8. in 9. junija v Novem mestu, je prevzel Stane Dolanc, sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

Pogled v obrat montaže v stilnem pohištvu. Mlada delavca vstavljata bambusove letvice v vrata. (Foto: Janez Pezelj)

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune

V revirjih se pripravljajo na praznovanje enega izmed najpomembnejših dogodkov iz bogate, revolucionarne zgodovine delavskega gibanja v revirjih. 1. junija 1974. leta bo poteklo namreč 50 let od zgodovinskega spopada slovenskega delavstva s fašistično organizacijo Orjuno. Tega dne je slovenski proletarijat na čelu z revirskimi rudarji – delavci pod vodstvom Komunistične partije, skupno z delavskimi obrambnimi četami (PAČ) iz revirjev in Ljubljane zadal tej organizaciji odločilen udarec, od katerega se ni več opomogla.

Dogodki v Trbovljah so sestavni del boja jugoslovanskega delavskega razreda proti takratnemu centralističnemu režimu v Jugoslaviji ter jugoslovanskega nacionalizmu, ki ga je ponujala Orjuna, prežetega z brutalnostjo fašizma. Ti dogodki so pripomogli, da je bil odbit prvi val fašizma v Jugoslaviji.

Obnavljajoča se moč delavskega razreda je navedla centralistični režim, da je odobril najavljeni pohod Orjune v Trbovlje, „v rdečo komunistično trdnjavo“. Pohod je pomenil predrzen izziv delavstvu in nacionalnim opozicijskim silam, v prvi vrsti komunističnemu gibanju. Za ta pohod je Orjuna zbrala pristaše iz vse Slovenije, Zagreba, Splita in drugod, s čimer je prerastel okvir slovenskega političnega dogajanja in prejel značaj akcije v vsedržavnem obsegu. Orjuna je v Trbovljah nastopila kot udarna pest centralističnih in hegemonističnih krogov srbske buržuazije.

Pod vodstvom Komunistične partije v Sloveniji so se rdeči revirji zavestno in načrtno pripravljali na oborožen odpor z Orjuno v Trbovljah. Delavstvo je v Trbovljah branilo svoj kraj, svoje domove, svoje pridobitve in svojo kulturo.

Ravnalo je v skladu z opozorili in navodili Komunistične partije, ki ji gre zasluga, da je zgodaj spoznala nevarnost fašizma – grožnjo slovenskemu narodu kot celoti.

Po aprilski generalni stavki leta 1920 je bil to najhujši notranje-politični spopad v Sloveniji. V njem se je odrazila ostra razredna napetost in ostra nacionalna kriza v takratni Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dan 1. junij 1924. leta zato označujemo v zgodovini boja delavskega razreda kot pomemben dogodek in zmago delavskega razreda. Zato tudi stališče Izvršnega biroja Predsedstva ZK Jugoslavije, da ob 50. letnici zloma Orjune v Zasavju tem akcijam in borbi delavskega razreda po vsej državi dajo vsejugoslovansko obeležje in pomen.

Sedanje priprave na praznovanje te pomembne obletnice, ki jih vodi poseben 30-članski republiški odbor pod vodstvom predsednika CK ZKS tov. Franceta POPITA, imajo zato vseslo-

venski in tudi jugoslovanski značaj.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune bodo v Zasavju obeležili z vseslovensko delavsko proslavo, ki bo na sam dan spopada, to je 1. junija 1974 v Trbovljah. Na proslavi, ki bi se je naj udeležilo 25 do 30 tisoč ljudi iz vse Slovenije, bo govoril sekretar Izvršnega biroja Predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Proslava bo sklenjena s kulturnim programom, v katerem bo nastopilo 780 članov kulturnih skupin iz vsega Zasavja ter vse ljudskim praznovanjem po končani proslavi.

Vsebinska praznovanja 50. obletnice zloma Orjune v revirjih izhajajo iz revolucionarnega delavskega gibanja od konca leta 1918 pa vse do današnjih dni. To pomeni, da praznovanje te obletnice ni posvečeno samo samemu spopadu rudarjev, revirskih delavcev z Orjuno, ampak obsega čas in dogodke v letih med obema vojnama, ko je v rudarskih revirjih vznikla „Komunistična partija“, „trboveljska komuna“, ko je prišlo v dneh od 20. julija do 17. septembra 1923. leta do največje rudarske stavke, zasedbe rovov

in gladovne stavke in ko so v zasavskih revirjih zrastle množična delavska kulturna društva, kakor tudi obdobje graditve nove Jugoslavije.

Današnji čas daje vsemu temu poseben pečat, saj prav zdaj s sprejetima ustavama nadalje razvijamo in poglobljamo razredno usmeritev naše družbe ter s tem vlogo in položaj delavskega razreda. Dokončno uresničujemo težnje delavskega razreda „po osvoboditvi in oblasti“, cilje, za katere so se borili tudi rudarji, delavci iz rdečih revirjev.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune v Zasavju bo tako pomenilo manifestacijo delavstva iz vse Slovenije, s čimer bo izpričana vztrajna borba delavskega razreda za nov in drugačen svet, za nove družbene odnose na osnovah, ki so dane v ustavah SFRJ in SRS.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune bodo v Zasavju – Trbovljah trajno obeležili z odkritjem novega spomenika. Novi spomenik, ki bo postavljen na kraju spopada, t. j. pred muzejem ljudske revolucije v Trbovljah, bo sicer imel vsa

obeležja spopada z Orjuno, vendar pa bo v svoji zasnovi pomenil življenje in borbo delavskega razreda, ki jo je le-ta prehodil in doživljal v pretekli zgodovini. Spomenik izdeluje naš rojak kipar Stojan Batič.

Pomembna kulturna pridobitev za Trbovlje in tudi Zasavje pomeni sedanja sanacija muzeja ljudske revolucije v Trbovljah. S preureditvijo tega objekta bo v Trbovljah omogočeno, da bo muzej imel tisto vsebinsko vrednost in pomen, ki ga zasluži glede na preteklo bogato, revolucionarno zgodovino Trbovelj in revirjev.

Po programu praznovanja bomo imeli v Zasavju v zadnjem tednu maja vrsto kulturnih in športnih prireditev. Na teh prireditvah naj bi predvsem sodelovala kulturna in športna društva iz delavskih centrov Slovenije, več prireditev pa bodo organizirala tudi društva iz Zasavja. V program je vključena tudi šolska mladina iz Zasavja.

S svojim programom pa se v praznovanje vključuje prav tako slovenska mladina, ki je 50. obletnico zloma Orjune določila kot svojo osrednjo proslavo v tem letu.

Mizarstvo Dvor k TOZD TSP

Na seji poslovnega odbora, ki je bila 22. aprila, je bil podan predlog, da se Mizarstvo Dvor pripoji k TOZD TSP. Da bi predlog dobil končno veljavo, ga mora potrditi še delavski svet

podjetja. K tej odločitvi je poslovni odbor navedel predvsem trenutni program, ki je finalnega značaja, možnost kooperacije in stopnjo organiziranosti priprave dela. Predvsem pa je v začetku tekla razprava, ali ima Mizarstvo Dvor pogoje za ustanovitev TOZD. Ugotovljeno je bilo, da zdaj še ni pogojev. Novoles je prevzel obrat v tako slabem stanju in brez proizvodnega programa, da je bilo potrebno najprej sanirati osnovne pogoje za delo, potem pa se bo videlo, ali lahko ustanovimo TOZD ali ne. Sicer pa je bilo takoj jasno, da dvajset delavcev, kolikor jih ima obrat sedaj, ne more nositi vse nujne režije, ki jo TOZD mora imeti.

Program proizvodnje obsega trenutno pisarniško pohištvo srednje kategorije, medtem ko ima programska komisija nalogo, da pripravi kolekcijo sanitarnega pohištva, ki bi bilo zelo primerno za proizvodnjo na manjšem obratu, kot je Dvor.

Vsekakor je bivše Mizarstvo Dvor sedaj v takem stanju, da je možna proizvodnja različnega pohištva in da se bo le-ta povečala, tako da bo v končni fazi imelo delo približno šestdeset ljudi. Na seji je bilo tudi predlagano ime: TOZD TSP, obrat Dvor.

SLAVKO MEDLE

Likovna razstava

Na sliki: med prireditvijo.

V petek, 19. aprila smo v Novolesu odprli likovno razstavo del slikarjev amaterjev iz naše občine. Svečano otvoritev so popestrile še pesmi in proza novomeških literatov: Janeza Kolenc, Vladimira Bajca, Ivana

Zorana in Marice Založnik, ki sta jih brala Staša Vovk, članica amaterskega gledališča iz Novega mesta ter Rudi Kosmač, član Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane.

Aleš Kulovec